

ที่ สม ๐๐๐๓/ ๒๗/๖

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔๒๒ ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๕ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ ๒๖๐/๒๕๕๑ จำนวน ๑๔ หน้า

ด้วยนายศักดิ์ดา แสนมี ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า ชาวไทยภูเขาเผ่าลาหู่ (มูเซอ) ชาวบ้านบ้านเจียจันทร์ (ห้วยอมบ้านกองผักปิ้ง) ได้รับความเดือดร้อนจากการที่หน่วยงานของรัฐจัดโครงการสาขขนาดเล็ก (ฝายแม้ว) กั้นลำห้วยสักกลางในเขตพื้นที่บ้านกองผักปิ้ง และหลังจากพิธีเปิดงานแล้ว หน่วยงานของรัฐในพื้นที่ได้ให้ผู้เข้าร่วมงานปลูกต้นไม้ลงในที่ดินซึ่งเป็นที่ดินที่ชาวบ้านจำนวน ๗ ราย ได้ทำกินกันมานานแล้ว พร้อมทั้งติดป้ายว่าเป็นเขตป่าอนุรักษ์ต้นน้ำ ห้ามเข้าทำกินเด็ดขาด โดยไม่มีการประกาศให้ทราบมาก่อน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนดังกล่าวข้างต้น ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว เห็นว่า ชาวบ้านที่เดือดร้อนดังกล่าวได้ทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาเป็นเวลานานและเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานระดับท้องถิ่น จึงมีสิทธิในที่ดินพิพาท การดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินและไม่เป็นธรรมต่อชาวบ้านดังกล่าว แต่เนื่องจากได้มีการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการอนุโลมให้ทำกินในที่ดินต่อไป โดยเป็นที่ยอมรับร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีมติให้ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาล เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑. ให้ชุมชนและราษฎรมีส่วนร่วมกำหนดแนวเขตอุทยานแห่งชาติ โดยให้มีการรังวัดพื้นที่และใช้หลักฐานอื่น ๆ ประกอบกับหลักฐานภาพถ่ายทางอากาศ และให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เพื่อรับรองสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

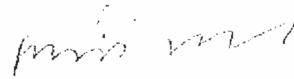
๒. ให้เร่งรัดการดำเนินการในเรื่องสัญชาติไทยให้กับคนไทยที่ไม่มีสัญชาติ

ดังปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

-/จึงกราบเรียน...

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลการพิจารณาเป็นประการใดโปรดแจ้งให้
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมบัติ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
กลุ่มงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๒-๒๑๙-๓๕๗๓

รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

โดย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานผลการตรวจสอบที่ ๒๖๐ /๒๕๕๑

เรื่อง สิทธิในทรัพย์สิน กรณีชาวไทยภูเขาถูกละเมิดสิทธิในที่ดินทำกิน ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ร้อง นายศักดิ์ดา แสนมี ผู้อำนวยการสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (ศ.ว.ท.)

ผู้ถูกร้อง ๑. อุทยานแห่งชาติผาแดง (อุทยานแห่งชาติดอยเชียงดาว)
๒. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๑๖ (เชียงใหม่)
๓. หน่วยเฉพาะกิจ ม ๑๒๑ (กองกำลังผาเมือง) บ้านแม่จา

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
๒. จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ร้องได้ร้องเรียนเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ ตามคำร้อง ๔๖๔/๒๕๔๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีมูลและอยู่ในอำนาจหน้าที่ จึงมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่าชุมชน ที่ ๒ ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๕

สาระสำคัญของคำร้องเรียน

ผู้ร้องเป็นประธานสมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (ศ.ว.ท.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากนายปาเจ ป่าเล และนางขอ ป่าเล ชาวไทยภูเขาเผ่าลาหู่ (มูเซอ) ชาวบ้าน (หย่อมบ้านกองผักปิ้ง) บ้านเจียงจันทร์ อยู่บ้านเลขที่ ๔๔๗ หมู่ ๑๓ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ หน่วยงานรัฐในพื้นที่ คือ หน่วยเฉพาะกิจ ๑๒๗ (กองกำลังผาเมือง) บ้านแม่จาง หน่วยองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองนะ ได้จัดโครงการสร้างฝายขนาดเล็ก (ฝายแม้ว) กันล้าห้วยสันกลางในเขตพื้นที่บ้านกองผักปิ้ง ภายหลังทำพิธีเปิดงานเสร็จสิ้นแล้ว หน่วยงานในพื้นที่ดังกล่าว ได้ให้ผู้เข้าร่วมงานช่วยกันปลูกต้นไม้ลงในที่ดินทำกินของชาวบ้านที่เป็นที่นาและไร่ของชาวบ้านรวม ๑ ราย และติดป้ายประกาศมีข้อความว่า เขตป่าอนุรักษ์ต้นน้ำ ห้ามเข้าไปทำกินเด็ดขาด โดยที่มีได้แจ้งให้เจ้าของที่ดินทราบมาก่อนแต่อย่างใด เมื่อถึงช่วงฤดูกลททำนา และคันกล้าเริ่มแก่ แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าทำการเพาะปลูกได้ ส่งผลให้เกิดความเดือดร้อนมาก จึงร้องเรียนขอความช่วยเหลือ

ผู้ร้องเห็นว่า

๑. การที่เจ้าหน้าที่ทหารใช้วิธีการเข้ายึดพื้นที่จากราษฎร โดยไม่มีเอกสารราชการใด ๆ ให้อำนาจไว้ รวนทั้งการใช้อาวุธข่มขู่ คุกคามชีวิต ทำร้ายร่างกายและกักขังหน่วงเหนี่ยวผู้ร้อง ถือเป็นการปฏิบัติที่เกินกว่าเหตุ และขาดหลักปฏิบัติการทางจิตวิทยาอย่างสิ้นเชิง

๒. การที่ทางฝ่ายทหารอ้างว่าการช่วยชาวไทยให้อยู่จากนอกประเทศเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน แต่กลับละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนของราษฎรไทยอย่างรุนแรง น่าจะสะท้อนให้เห็นความไม่เข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ทหารที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกันต่อไปอย่างจริงจัง

ความต้องการของผู้ร้อง

๑. ขอให้ระงับการละเมิดสิทธิของผู้เสียหายทันที
๒. ให้หน่วยงานผู้ละเมิดสิทธิจ่ายค่าชดเชยความเสียหายตามควรแก่กรณี
๓. ข้าราชการผู้ละเมิดสิทธิ ควรมีการพิจารณาลงโทษทางวินัย

การดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยการลงพื้นที่ การรับฟังคำชี้แจงด้วยวาจา และเอกสาร จากผู้ร้อง ผู้ถูกร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. การลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

ใน ๕

๒. คณะอนุกรรมการฯ ได้สอบถามผู้ร้องทราบว่า มีการนัดเจรจากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เฉพาะหน้ายินยอมให้ทำนาได้ ๑ รายเท่านั้น พื้นที่จำนวน ๘ ไร่ โดยการประสานงานของ ดร. เพทาย ประทุมทอง ผู้อำนวยการโครงการรณรงค์สร้างฝายต้นน้ำลำธาร โครงการคณะทำงานร่วมการปฏิบัติงานพัฒนาหมู่บ้านชนบทในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะอนุกรรมการฯ จึงมีมติจัดประชุมหารืออีกครั้งที่จังหวัดเชียงใหม่

๓. การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ณ ห้องประชุม ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ที่ประชุมมีมติว่า

๓.๑) อนุญาตให้ผู้ร้องทั้ง ๘ ราย ทำกินได้ก่อนในพื้นที่ โดยสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ อุทยานแห่งชาติเขียงคาว เจ้าหน้าที่จากอำเภอและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ จะไม่เข้าไปรบกวน

๓.๒) ให้ปลัดจังหวัดเชียงใหม่พิจารณาชาวบ้านในกลุ่มนี้ที่ตกหล่นยังไม่ได้รับสัญชาติ

การรับฟังข้อเท็จจริง

๑. การรับฟังพยานคำชี้แจงจากฝ่ายผู้ร้อง

ด้วยเอกสาร

๑) ผู้ร้องลำดับเหตุการณ์ของเรื่องร้องเรียน ดังนี้

ก่อนวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ประมาณ ๑ สัปดาห์ องค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) เมืองนะ ได้นำรถเกรดเข้าปรับพื้นที่ ในที่ดินของราษฎรจำนวน ๑ ครัวเรือน เพื่อเป็นเส้นทางให้รถบรรทุกขนส่งวัสดุอุปกรณ์เข้าถึงพื้นที่ เพื่อเตรียมการจัดทำฝายขนาดเล็ก (ฝายแม้ว) กันลำห้วยสันกลางในเขตพื้นที่บ้านกองผักปิ้ง อันเป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยเฉพาะกิจ ม. ๑๒๙ กองกำลังผาเมือง บ้านแม่จา หน่วยอุทยานแห่งชาติเขียงคาว และ อ.บ.ต. เมืองนะ รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบดังกล่าวก็ได้มีการปรับพื้นที่สำหรับเป็นลาดจอดเฮลิคอปเตอร์ ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ได้มีการเปิดพิธีก่อสร้างฝายขนาดเล็ก โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งมีการปลูกต้นไม้เป็นพิธีการ และเดินทางกลับ

หลังวันเปิดงานพิธี ทางทหารได้นำป้ายมาติดตั้งบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ระบุว่า “เขตพื้นที่อนุรักษ์ต้นน้ำ ห้ามบุกรุกพื้นที่เด็ดขาด”

หลังวันทำพิธีเปิดประมาณ ๑ สัปดาห์ ผู้เดือดร้อนได้ไปสอบถามเรื่องการปลูกป่ากับนายก อ.บ.ต. เมืองนะ ซึ่งได้รับคำตอบว่าไม่ทราบเรื่องการใช้ที่ดินในการปลูกป่า และได้มอบค่าใช้จ่ายในการปรับพื้นที่ให้เหมือนเดิมแก่ผู้เดือดร้อนจำนวน ๒,๐๐๐ บาท

Signature

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ผู้เคื้อครือน นายป่าเจ และบุตรเขย ได้เข้าร้องทุกข์ไปยังนายอำเภอเมืองน่าน เพื่อเตรียมที่จะไต่สวน แต่ถูกเจ้าหน้าที่ทหารประมาณ ๕-๖ นาย จับใส่ และข่มขู่ว่าจะยิงทิ้ง ทั้งถูกใช้ปืนจ่อหัวและนายป่าเจ ป่าเจ ถูกทำร้ายร่างกาย และถูกนำตัวไปยังค่ายทหารหน่วยย่อยบ้านเมืองนะเหนือ ส่วนบุตรเขยได้วิ่งหนีไปที่หมู่บ้านกองผักบึง และได้แจ้งเรื่องต่อผู้ใหญ่บ้านเจียจันทร์ (หอย่อมบ้านย่อยของหมู่บ้านกองผักบึง) ที่ได้เดินทางไปยังหน่วยทหารย่อยบ้านเมืองนะเหนือ เพื่อขอให้ยับยั้งการดำเนินคดีกับนายป่าเจ

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ผู้เคื้อครือนได้มีหนังสือขอความช่วยเหลือไปยังนายอำเภอเชียงดาว เรื่องที่มีการรุกรานพื้นที่เกษตรของนางนาอ ป่าเจ จำนวน ๘ ไร่ ของหน่วยงานทหารในพื้นที่ และต้องการให้หน่วยทหารทำการเคลียร์พื้นที่ให้ เพื่อที่จะได้ทำการปลูกข้าวตามฤดูกาล

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เจ้าหน้าที่ทหารร่วมกับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขียงดาว เข้าดำเนินการปลูกป่าในพื้นที่ทำกินเหล่านั้น จนเต็มพื้นที่นาและไร่ของราษฎรทั้ง ๘ ไร่ ในระหว่างนี้เจ้าของนาได้ขอให้ทั้งสองหน่วยงานหาทางคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้น แต่หน่วยงานทั้งสองแห่งกลับโยนกันไปมาจนไม่อาจแก้ไขปัญหาคได้

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ นายอำเภอเชียงดาว ได้มีหนังสือเชิญหัวหน้าหน่วยอุทยานแห่งชาติเขียงดาว ผู้บัญชาการหน่วยเฉพาะกิจ ม. ๑๒๗ บ้านแม่จา นายก อ.บ.ค. เมืองนะ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ผบ. ตชด.) ที่ ๓๓๕ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรนาหวาย ให้มาประชุมร่วมกันในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมอำเภอเชียงดาว เพื่อหารือและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ในที่ประชุมของอำเภอเชียงดาว ซึ่งผู้เคื้อครือนได้เข้าร่วมอยู่ด้วย ผู้แทนฝ่ายทหารได้ชี้แจงว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีชาวไทยใหญ่ได้เข้ามาตั้งชุมชน อยู่ที่บ้านสันกลาง จำนวน ๓ ครอบครัว อันเป็นที่รู้จักในพื้นที่ว่าการทหารเป็นผู้ชักนำให้เข้ามาอยู่โดยให้เหตุผลของการดูแลตามหลักสิทธิมนุษยชน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ประชากรชาวไทยใหญ่กลุ่มนี้ได้เพิ่มเป็น ๔๕ ครอบครัว ทางทหารอ้างว่าได้ขอใช้พื้นที่ต่อหน่วยอุทยานแห่งชาติเขียงดาวแล้ว เพื่อให้ชาวไทยใหญ่ได้ใช้เป็นที่ทำกิน ห้ามราษฎรในท้องถิ่นเข้าทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ครั้นมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐบาลไทยและรัฐบาลพม่าได้มีข้อตกลงในการไม่รุกรานเขตแดนซึ่งกันและกัน รวมทั้งฝ่ายพม่าได้ขอให้ทางการไทยเลิกให้การสนับสนุนชาวไทยใหญ่ ด้วยเหตุนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ชาวไทยใหญ่จึงได้อพยพออกจากพื้นที่ไปหมด โดยกระจายกันไปอยู่ตามที่ต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม ผู้ร้องและราษฎรรายอื่น ๆ ได้ร่วมชี้แจงว่า ยังได้ทำกินในที่ดินของตนมาโดยตลอด โดยที่ชาวไทยใหญ่มิได้มีการรบกวนแต่อย่างใด ราษฎรผู้เสียหายได้ร้องขอให้คืนทำกินคืน หากทางการไม่สามารถคืนให้ได้ก็ขอให้ช่วยจัดสรรที่ดินชดเชยให้ อย่างไรก็ตาม ผลการประชุม ไม่สามารถตก

ที่ ๘

เองกันได้ ทางปลัดอำเภอกล่าวว่า ทางทหารขอเวลาตรวจสอบพื้นที่อีกครั้งหนึ่งแล้วจะแจ้งให้ชาวบ้านทราบภายหลัง

๒) ในการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ แม่หลวงนะแซ ยะปา ได้ให้เอกสารหลักฐานและให้ข้อเท็จจริงด้วยวาจาเพิ่มเติม ในเรื่อง ประวัติหมู่บ้าน และความสืบหน้าของเหตุการณ์ ว่า

ความสืบหน้าของเหตุการณ์

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ ชาวบ้านบ้านกองผักปิ้งโดยการนำของแม่หลวงนะแซ ได้เข้าไปช่วยนางนาซอฯ ผู้ร้อง ปลุกข้าวในนา แต่ถูกเจ้าหน้าที่ทหารประมาณ ๑๐ นาย พร้อมปืนสั้น และปืนยาว เข้ามาขัดขวาง ข่มขู่ ไม่ยอมให้ปลุกข้าวและไล่กลับ

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ดันข้าวในนาถูกทำลายเสียหายหมด และอีก ๒-๓ วัน ต่อมา คืบนา ในที่ดินของผู้ร้อง ถูกขุดแปรสภาพเป็นที่ราบทั้งหมด

วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๘ ผู้ร้องได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองเชียงใหม่

วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ ศาลปกครองเชียงใหม่ มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากไม่ถือว่าเป็นคดีพิพาททางปกครอง

ประวัติหมู่บ้านกองผักปิ้ง

หมู่บ้านกองผักปิ้ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑๓ ต. เมืองนะ อ. เชียงดาว จ. เชียงใหม่ มีชาวลานู (มุเซอ) อาศัยอยู่ ชาวลานูกลุ่มนี้ย้ายมาจากอำเภอเวียงแหง คอนสามหมื่น อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อปี ๒๕๑๓ อยู่อาศัยในพื้นที่นี้ประมาณ ๓๕ ปี การปกครอง มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ชื่อ นายวิโรจน์ จะโลติ ผู้นำตามประเพณี/ธรรมชาติ ชื่อ นางนะแซ ยะปา วัฒนธรรม มีหอแห่ (สถานที่ที่ประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ) ประเพณีในรอบปี เช่น วันศีล วันตามศาลา กินข้าวใหม่ และกินวอ (ปีใหม่) ชาวบ้านมีอาชีพ ทำนา ทำไร่ เพาะปลูกข้าวไร่ ข้าวโพด ถั่วดิน งาคั่ว บิง เลี้ยงสัตว์ (หมู เป็ด ไก่ วัว ควาย) รับจ้างทั่วไปในหมู่บ้าน

การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของบ้านกองผักปิ้ง

กลุ่มบ้านเมืองนะ ประกอบด้วย ๖ หย่อมบ้าน คือ เมืองนะเหนือ เมืองนะใต้ เจียจันทร์ กองผักปิ้ง หัวแม่เกียงและจองคำ ได้รวมกลุ่มกันจัดตั้งคณะกรรมการและวางกฎระเบียบการดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีกิจกรรม เช่น การออกตรวจป่า ตัดป่าขบokedป่าของชุมชน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรฯ ทั้งของภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน

ใน

ประเภทป่าลุ่มบ้านเมืองนะ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเชียงดาว ประกาศ พ.ศ.
๒๕๑๖ ประกาศอุทยานแห่งชาติเชียงดาว (บ้านนาหวาย) พ.ศ. ๒๕๔๓

รายชื่อชาวบ้านในหมู่บ้านกองผักปัง หมู่ ๑๓ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ที่ถูกเจ้าหน้าที่รัฐยึดที่ดินทำกินเพื่อนำไปปลูกต้นไม้ จำนวน ๘ ราย รวมพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๖๑ ไร่
มีรายชื่อดังนี้

๑. นายนาขอ ป่าเล ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๘ ไร่ เป็นที่ไร่ จำนวน ๑ ไร่ รวม
๑๑ ไร่ ได้สัญชาติไทยแล้ว มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน ๖ คน

๒. นางนาหงะ ลาดี ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๕ ไร่ ได้สัญชาติไทยแล้ว มีสมาชิก
ในครอบครัวจำนวน ๔ คน

๓. นายจะแฮ ป่าเล ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๖ ไร่ ยังไม่ได้สัญชาติไทย มีสมาชิก
ในครอบครัวจำนวน ๕ คน ใช้บัตรประจำตัวบุคคลบนพื้นที่สูง (บัตรสีฟ้า)

๔. นางนาคะแต ป่าเล ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๑๒ ไร่ ยังไม่ได้สัญชาติไทย มี
สมาชิกในครอบครัวจำนวน ๕ คน ใช้บัตรประจำตัวบุคคลบนพื้นที่สูง (บัตรสีฟ้า)

๕. นางอ๊อแซ จะก่อ ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๗ ไร่ ยังไม่ได้สัญชาติไทย ไม่มีข้อ
มูลสมาชิกในครอบครัว ใช้บัตรประจำตัวชุมชนบนพื้นที่สูง (บัตรเขียวขอบแดง)

๖. นายชาหลู ลาดี ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๖ ไร่ ได้สัญชาติไทยแล้ว มีสมาชิกใน
ครอบครัวจำนวน ๖ คน

๗. นางนาหอ แดดี ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๗ ไร่ ยังไม่ได้สัญชาติไทย มีสมาชิก
ในครอบครัวจำนวน ๖ คน ใช้บัตรประจำตัวบุคคลบนพื้นที่สูง (บัตรสีฟ้า)

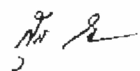
๘. นางนาคา ป่าเล ใช้ประโยชน์ - เป็นที่ไร่ จำนวน ๑ ไร่ ยังไม่ได้สัญชาติไทย มีสมาชิก
ในครอบครัวจำนวน ๑๐ คน บัตรประจำตัวบุคคลบนพื้นที่สูง (บัตรสีฟ้า)

หมายเหตุ แปลงที่ ๑ ๔ ๗ และ ๘ ปลูกต้นไม้ลงนานาและไร่แล้ว

แปลงที่ ๒ ๓ ๕ และ ๖ เตรียมปลูกภายหลังเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร

ด้วยวาจา

- ในการประชุมคณะกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า ชุดที่ ๒ ร่วมกับผู้ว่าราชการ
จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ณ ห้องประชุมศาลา
กลางจังหวัดเชียงใหม่ แม่หลวงนะแสบะปา ได้ชี้แจงว่า ที่ดินของแม่หลวง นะแสบะปา ไม่ได้อยู่ตรงนี้ แต่ใน
ฐานะที่แม่หลวง นะแสบะปา เป็นผู้นำชุมชนและพูดภาษาไทยได้ และสามารถช่วยเหลือได้ จึงได้เข้าร่วมใน

การจัดทำเอกสาร สำหรับพื้นที่บริเวณนั้นทั้งหมด ผู้อยู่อาศัยและทำกินเป็นชาวเขาในพื้นที่และชาวไทยใหญ่ ซึ่งมีทั้งสิ้นจำนวน ๒๐๐ กว่าหลังคาเรือน มีอาชีพทำไร่ ทำสวน พื้นที่ทำกินทั้งหมดอยู่ในเขตอุทยานฯ สำหรับผู้เดือดร้อนทั้ง ๗ ราย ที่ร้องเรียน สาเหตุที่เป็นปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่ราชการจะทำฝาย ครั้งสุดท้ายที่ไปร่วมหารือที่อำเภอ ปลัดอำเภอได้ทำข้อตกลงร่วมกันไว้ว่าให้ราษฎรทั้ง ๗ รายเข้าไปทำกินในพื้นที่ได้

ในประเด็นที่ส่วนราชการเกรงว่าจะมีการเรียกร้องหรือร้องเรียนเพิ่มเติมขึ้น ไม่ว่าจะมีการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ทำกิน ชาวบ้านทั้งหมดในบริเวณนั้นก็ได้ทำกินกันมานานแล้ว ดังนั้น การที่มีข้อตกลงกับปลัดอำเภอว่าให้อนุโลมให้ทำกินไปก่อนจนกว่าจะมีข้อกฎหมาย หรือ มติ ค.ร.ม. ออกมา ก็คงไม่จำกัดเฉพาะผู้ร้องเรียนจำนวน ๗ รายเท่านั้น แต่ควรต้องเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่เขตอุทยานฯ ทั้งหมด

๒. การรับฟังคำชี้แจงจากฝ่ายผู้ถูกร้อง

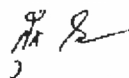
การชี้แจงด้วยวาจา

๒.๑ อุทยานแห่งชาติมาดง (เดิมคืออุทยานแห่งชาติคลองเชียงดาว)

- นายสุรินทร์ นำประเสริฐ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติมาดง ชี้แจงในการประชุม คณะอนุกรรมการฯ ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ว่า พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่ชนกลุ่มน้อยอพยพขึ้นไปอยู่บริเวณแนวชายแดนประมาณ ๒ กิโลเมตร ซึ่งขณะนั้นมีกองกำลังผาเมืองเป็นผู้ควบคุมดูแล ในอดีตพื้นที่ดังกล่าวใช้ในการทำการเกษตร ต่อมามีการขับไล่ชนกลุ่มน้อยดังกล่าวโดยผลักดันให้ออกไปประเทศพม่า จึงได้มีชาวบ้านเจียงจันทร์เข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณนี้แทน ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่เข้าสำรวจ ได้พบว่ามีราษฎรอาศัยอยู่จำนวน ๗ ราย ต่อมา ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ได้มีคณะทำงานโครงการรณรงค์สร้างป่าคืนน้ำขนาดเล็ก ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน คณะทำงานประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด และชาวบ้าน ซึ่งได้มีการประชุมหารือร่วมกัน หลังจากที่มีการประชุมแล้ว จึงได้เข้าไปปลูกป่า ทำฝายแล้ว โดยชาวบ้านเห็นด้วยและร่วมทำป่าชุมชน ต่อมา มีราษฎรร้องเรียน ๑ ราย หน่วยอุทยานแห่งชาติมาดงก็ได้อนุโลมให้ทำกินต่อไปได้ ต่อมาจึงมีผู้เดือดร้อนร้องเรียนเพิ่มอีก ๗ ราย ซึ่งในการแก้ไขปัญหาได้มีการอนุโลมให้ทำกินไปก่อนชั่วคราว แต่ในข้อเท็จจริงคือพื้นที่บริเวณนี้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเป็นแหล่งต้นน้ำ

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖

- นายสกลศักดิ์ วจิราญวัฒน์ แทนผู้อำนวยการสำนักบริหารอนุรักษ์ที่ ๑๖ ได้ชี้แจงเรื่องการดำเนินการรังวัดว่า ยังไม่มีการรังวัด และยืนยันว่าไม่มีการละเมิดสิทธิกับชาวบ้านที่ทำกินอยู่แล้ว และได้มีการแก้ไขปัญหาแล้ว โดยการอนุโลมให้ทำกิน

๓. การรับฟังคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดเชียงใหม่

- ปลัดจังหวัดเชียงใหม่ ชี้แจงแทนผู้ว่าราชการจังหวัด ในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ณ ห้องประชุม ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ว่า จากมติคณะรัฐมนตรี ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ กับมติคณะรัฐมนตรี ๒๕๔๒ กำหนดว่า ผู้ใดครอบครองพื้นที่ในขณะนั้น ต้องมีชื่อในทะเบียนบ้าน สำหรับผู้ที่เกิดในชาติไทยให้มีใบจอง ให้ชะลอในเรื่องการทำให้ การจับกุม คุมขัง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยก็มีหนังสือสนับสนุนในเรื่องนี้ แต่ในระหว่างนั้นให้รอพิสูจน์สิทธิ แต่จนบัดนี้ก็ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ในจำนวนผู้ร้องเรียน ๑-๘ ราย มีสัญชาติไทยเพียง ๒ ราย แต่ก็ได้มีการยื่นเรื่องไว้ที่จังหวัด

สำหรับผู้ร้องจำนวน ๑ ราย ที่ร้องเรียน จังหวัดได้แก้ไขปัญหาล่วงหน้า โดยมีการเจรจา กับทางอำเภอเมื่อปีที่แล้ว และอำเภอก็อนุโลมให้ทำกิน ส่วนนี้คงจะจบ อีกประเด็นหนึ่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งทหาร และป่าไม้ ที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้าใจให้ตรงกันเพื่อไม่ให้มีปัญหาให้กับกลุ่มผู้ร้องทั้ง ๑ รายนี้ สำหรับกลุ่มอื่น ๆ จะไม่เกี่ยวข้องกับการอนุโลมให้ทำกินดังกล่าว

สำหรับมติ ค.ร.ม. ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เจ้าหน้าที่ปกครองจะต้องไปดูพื้นที่ แต่มติ ค.ร.ม. ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งต้องให้ไปแจ้งเรื่องที่อำเภอ สำหรับผู้ร้อง ๒ รายที่มีสัญชาติไทย ได้ไปแจ้งที่อำเภอแล้ว แต่เนื่องจากเกินกำหนดเวลาที่ให้แจ้งแล้วจึงไม่มีรายชื่อ

๓.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองนะ

จากหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองนะ ที่ ชม ๑๓๕๐๑/๕๒๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า โครงการสร้างฝายขนาดเล็ก (ฝายแม้ว) กันลำห้วยสันกลาง อ.บ.ต. เมืองนะ ได้รับมอบหมายจากอำเภอให้เข้าร่วมกิจกรรม โดยเชิญสมาชิกสภา อ.บ.ต. พนักงาน และลูกจ้างไปร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งเตรียมอาหารกลางวัน และนำกระสอบปุ๋ยและไม้ไผ่ขนาดยาว ๒ เมตร ไปร่วมสมทบสร้างฝายขนาดเล็กด้วยตามสมควร ซึ่งในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ทาง อ.บ.ต. เมืองนะ ได้จัดพิธีสืบชะตาต้นน้ำ โดยนิมนต์พระสงฆ์มาประกอบพิธีหลังจากนั้นก็เข้าร่วมรณรงค์สร้างฝายกันน้ำขนาดเล็ก และทำ Check Dam บริเวณลำน้ำแห้งและปลูกหญ้าแฝกบริเวณที่มีน้ำไหลเล็กน้อย โดยมีได้ปลูกบริเวณในพื้นที่ไร่นาของราษฎรดังกล่าว

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทางหน่วยงานของรัฐได้ปรับพื้นที่ดินนาส่วนหนึ่งเป็น ลานออกเสด็จปเตอร ซึ่งประธานในพิธี คือ ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะใช้เป็น พหุชนะในการเดินทางมาร่วมพิธี ซึ่งหลังจากการประกอบพิธีดังกล่าวแล้ว อ.บ.ต. เมืองนะ ได้เข้าปรับ พื้นที่บริเวณกันนาดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมแล้ว ด้วยงบประมาณ ๒,๐๐๐ บาท

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับการคุ้มครอง

มาตรา ๓๐ วรรค ๑ บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

มาตรา ๓๐ วรรค ๓ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

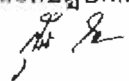
มาตรา ๔๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิหรือหน้าที่หรือพึงจรรีประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔๘ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับการคุ้มครอง

มาตรา ๕๕ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใดที่เกี่ยวข้อง คนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ

กติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง บังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๕

ข้อ ๒๖ บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอภาคกันตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันตามกฎหมาย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ในกรณีนี้ กฎหมายจะต้องห้ามการเลือกปฏิบัติใด ๆ และต้องประกันการคุ้มครองบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นผลจริงจากการเลือกปฏิบัติด้วย

เหตุผลใด เช่น เชื้อชาติ ศิพ พศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์
แห่งชาติหรือสังคม กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ปังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๓
มีนาคม ๒๕๑๘ ข้อ ๑๑

๑. รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รับรองสิทธิของทุกคนในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตน
เองและครอบครัว ซึ่งรวมถึงอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยที่เพียงพอ และสภาพการครองชีพที่ดี
ขึ้นอย่างค่อนเนื่อง รัฐภาคีจะดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อประกันการทำให้สิทธินี้เป็นจริง โดยรับรอง
ความสำคัญอย่างแท้จริงของความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความยินยอมโดยเสรี

๒. รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคนที่จะปลอดจากความหิวโหย โดยจะ
ต้องดำเนินมาตรการ โดยเอกเทศและโดยความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งโครงการเฉพาะซึ่งจำเป็น

ประเด็นการตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า ชุดที่ ๒ พิจารณาข้อเท็จจริงจากฝ่ายต่าง ๆ
แล้ว จึงกำหนดประเด็นการตรวจสอบ ดังนี้

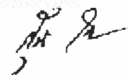
๑. ผู้ร้องมีสิทธิในการครอบครองที่ดินพิพาทหรือไม่ อย่างไร

๒. การปลูกป่าและยึดที่ดินทำกินของกลุ่มผู้ร้อง เป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินและไม่เป็น
ธรรมต่อผู้ร้อง หรือไม่ อย่างไร

สำหรับประเด็นที่ชาวบ้านร้องเรียนว่า ถูกเจ้าหน้าที่ทหารประมาณ ๕-๖ นาย จับไล่ และข่มขู่
ว่าจะยิงทิ้ง รวมทั้งถูกนำตัวไปยังค่ายทหารหน่วยย่อยบ้านเมืองนะเหนือ ชาวบ้านไม่พอใจ และไม่
ต้องการให้อนุกรรมการฯ ตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว

ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า ชุดที่ ๒

ประเด็นที่ ๑ ผู้ร้องมีสิทธิในการครอบครองที่ดินพิพาทหรือไม่ อย่างไร จากการตรวจสอบข้อ
เท็จจริง มีความเห็นว่า แม้ราษฎรจะไม่มีเอกสารสิทธิ แต่การที่ชุมชนบ้านกองผักปิ้ง ได้อยู่อาศัยในพื้นที่
มายาวนานกว่า ๓๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๑๑ แล้ว มีประวัติความเป็นมาของชุมชน และวัฒนธรรมที่ยึดถือสืบ
ทอดกันมา ที่น่าหรือที่ทำการจึงนับว่าเป็นที่ดินทำกินตามประเพณี ที่น่าจะมีการทำการมานานกว่า ๑๐ ปี
และสามารถตรวจสอบหรือพิสูจน์การใช้ประโยชน์ในที่ดินได้ รวมทั้ง การที่ อ.บ.ค. เมืองนะ ได้มอบค่า
ใช้จ่ายในการไถปรับที่ดินของผู้ร้องให้กลับคืนสู่สภาพเดิม หลังจากที่มีการปรับพื้นที่เพื่อใช้ในการจัดทำ

ฝ่ายน้ำขนาดเล็กตามโครงการสร้างฝายขนาดเล็กแล้ว อันแสดงให้เห็นว่า การทำประโยชน์ในพื้นที่ของกลุ่มผู้ร้องเป็นที่รับทราบและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐระดับท้องถิ่น

คณะกรรมการฯ จึงมีความเห็นว่า กลุ่มผู้ร้องมีสิทธิในการครอบครองที่ดินพิพาทดังกล่าว

ประเด็นที่ ๒ การปลูกป่าและยึดที่ดินทำกินของกลุ่มผู้ร้อง เป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินและไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้องต่อผู้ร้องหรือไม่ อย่างไร จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การดำเนินการปลูกต้นไม้ในที่ดินทำกินของกลุ่มผู้ร้องในวันเปิดโครงการสร้างฝายขนาดเล็ก และต่อมาได้มีประกาศข้อความว่า “เขตป่าอนุรักษ์ต้นน้ำห้ามเข้าไปทำกินเด็ดขาด” ส่งผลให้กลุ่มผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลได้ มิได้มีการบอกกล่าวต่อกลุ่มผู้ร้อง ซึ่งเป็นผู้ที่ทำกินในพื้นที่ได้รับทราบมาก่อน และแม้แต่ อ.บ.ค. ที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับชาวบ้านให้เข้าร่วมพิธีในวันเปิดโครงการ ก็ไม่ทราบเรื่องมาก่อน การเข้ายึดที่ดินทำกินของผู้ร้องโดยที่ผู้ร้องไม่ทราบข่าวสารหรือโครงการดังกล่าวมาก่อน ส่งผลให้ราษฎรเสียโอกาสในการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ ดันกล้าที่เตรียมไว้ได้รับความเสียหาย ราษฎรบางรายไร้ที่ทำกิน

สงวนลิขสิทธิ์ และไว้

สงวนลิขสิทธิ์

กล้าขาวที่วัดโพธิ์...

ปลูกมะม่วง
ปลูกมะม่วง

ปลูกมะม่วง
ปลูกมะม่วง

๒๒

คณะอนุกรรมการฯ จึงมีความเห็นว่า การปลูกป่าและยึดที่ดินทำกินของกลุ่มผู้ร้องเป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินของผู้ร้อง

มติคณะอนุกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า ชุดที่ ๒

คณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๑ เห็นว่า ผู้ร้องทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาเป็นเวลานานและเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานระดับท้องถิ่น ผู้ร้องจึงมีสิทธิในที่ดินพิพาท ดังนั้นการที่มีการดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินและไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้อง แต่เนื่องจากได้มีการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการอนุโลมให้ทำกินในที่ดินดังกล่าว โดยเป็นที่รับทราบร่วมกันทั้งหน่วยทหาร และหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่แล้ว จึงเห็นควรให้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาคือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะทางนโยบายต่อรัฐบาล เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอีก

มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติเห็นชอบกับมติของคณะอนุกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า (ชุดที่ ๒) และให้กำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาและมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

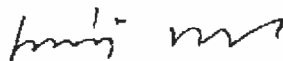
มาตรการการแก้ไขปัญหา

ให้จังหวัดเชียงใหม่ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) และอุทยานแห่งชาติผาแดง รับรองสิทธิทำกินในที่ดินให้ผู้ร้องกลุ่มนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาล

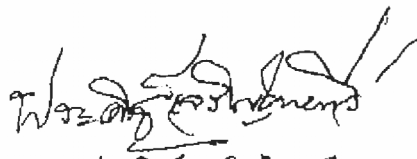
๑. ให้ชุมชนและราษฎรมีส่วนร่วมกำหนดแนวเขตอุทยานแห่งชาติ โดยให้มีการรังวัดพื้นที่และใช้หลักฐานอื่น ๆ ประกอบกับหลักฐานภาพถ่ายทางอากาศ และให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่รับรองสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ให้เร่งรัดการดำเนินการในเรื่องสัญชาติไทย ให้กับคนไทยที่ไม่มีสัญชาติ

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี)
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาว สุภาภรณ์,
(นางสาวนัยนา สุมาตัง)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายสุทิน นพเกตุ)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสุณี ไชยรส

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

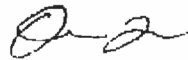
(นายสุรสิทธิ์ โกศกนาวิน)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(คุณหญิงอัมพร มีสุข)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางสาวอาภากร วงษ์สังข์)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ